

Azért kell használnunk a kooperatív technikákat az oktatásban, mert a gyermek sokkal jobban magáévá teszi azt a tudást, amit nemcsak hall (a tanár folyton magyaráz...), hanem lát (szemléltet is) és közreműködik, tehát maga is részt vesz az elsajátításban. Ehhez fontos a motiváció, hogy a tanulót érdekelje, amit tanítani akarunk neki. Tudjuk, hogy az általános iskolás gyerekek még nagyon játékosak, szeretik a mozgásos, tevékenységgel összekapcsolt foglalkozásokat és szeretnek szerepelni. Ezért az én tapasztalatom is az, hogy akár az interaktív táblán vagy egyéb módszerekkel bemutatott feladat, játék „mozgásba, izgalomba hozza” még a lustább, „elülősebb” gyerekeket is.

Ezért döntöttem úgy, hogy számba veszem az általam használt, illetve a szakirodalomból általam megismert kooperatív feladatokat.

1. Vélemények megfogalmazása csoportmegoldás technikával

(5. osztály nyelvtan, első órákon)

A csoportok a táblán láthatnak egy befejezetlen mondatot.

Az anyanyelv tanulása azért fontos, mert.....

Csoportmegoldás technika segítségével oldják meg a feladatot gyerekek. Mindenki a csoportból befejezi a mondatot, majd a végén egy olyan mondatot fogalmaznak meg, ami mindenki véleményét tükrözi.

2. Fejezd be! – Elkezdett történet/mese befejezése

(5. irodalom, mesék témakör, fogalmazás-tanítás)

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy kövér királylány, aki....

(Befejezhetik csalimeseként is, vagy úgy hogy mindenki csak egy mondattal bővíti a történetet)

3. Sorrend – Mesekártyák

(5. irodalom, mesék témakör, fogalmazás-tanítás)

Minden meséhez 5-8 képkártya tartozik. A csoportoknak az események sorrendjébe kell tenni a kártyákat, majd így egymás mellé felállva elmondani a történetet. *(Pl. A tücsök és a hangya)*

4. Kártyapárosítás - villámkártyákkal (Művek és szerzőik)

(Bármelyik irodalomórán játszhatjuk. pl. 5. osztály Szülőföld témakör)

szerző	cím	műfaj	tartalom
Arany János	Családi kör	életkép, idill	A család egy estéjét mutatja be, egy szabadságharcos érkezik hozzájuk
Petőfi Sándor	Egy estém otthon	életkép	Petőfi meglátogatja idős szüleit
Petőfi Sándor	Az alföld	tájleíró költemény	Az Alföld szépsége
Petőfi Sándor	Négyökrös szekér	életkép	Petőfi utazik a szekéren Erzsikével
Petőfi Sándor	Tintásüveg	életkép, jellemkép	Megyeri kiönti a tintát a kabátjára

5. **Ki mondja kinek?** (Memória játék)

(5. osztály irodalom János vitéz összefoglalás)

Interaktív táblán párosítjuk, vagy megnevezzük a János vitézből vett idézeteket.

„Ha látsz tört virágot útközépre vetve,
Hervadó szeretőd jusson majd eszedbe” (Iluska Jancsinak)

„Ezért tartottalak? Ezért etettelek?
Sohase kerüld el a hóhérkötelet.” (Gazda Jancsinak)

„Pillants ide, hiszen ezen a világon
Csak te vagy énnekem minden mulatságom.”(Jancsi Iluskának)

„Meg ne illesse kend ezt a szegény árvát” (Jancsi a mostohának)

„Vigyázz, földi! Bizony rálépsz a fejedre...”(Huszárvezér Jancsinak)

„Nesze, galuskának elég lesz e darab” (Óriáskirály Jancsinak)

„Kedves szabadítóm! Nem kérdezem, ki vagy?”(Francia királynő Jancsinak)

6. **Mesetérkép készítése**

(5. osztály: János vitéz)

Az internetről letöltött térképen berajzoljuk a huszárok útvonalát – a képtelenségeket látva rájövünk, hogy Petőfi jelezni akarta, hogy már a „meseországba” léptünk.

7. *Keresztrejtvény (János vitézhez)*

(5. osztály irodalom János vitéz összefoglalás)

		1												
					2									
				3										
					4									
		5												
6														
			7											
				8										
				9										
				10										
					11									
12														
		13												
					14									
				15										
			16											
	17													
					18									

1. ...ország királya (segített a magyaroknak)
2. Jancsi szerelme
3. Jancsi kedvelt ruhadarabja
4. Tündérország első őre
5. Sípjába fújva őt hívja Jancsi
6. Jancsi foglalkozása
7. Aországa a boszorkányok földje
8. Ebbe kapaszkodva menekül meg a tengerből
9. Iluska hajszíne
10. Jancsi „vezetékeve”
11. Velük harcoltak Franciaországban
12. Jancsi méltósága Tündérországban
13. Az első vihar színhelye
14. Költői eszköz (azonosítás)
15. A „szellemek” birodalma
16. Ez köti Jancsit Iluskához
17. Tizenketten vannak
18. Ebben az évszakban kezdődik a történet

Megfejtés: (A János vitéz műfaja)

8. *Összepárosítás (Költői eszközök)*

(5. osztály irodalom János vitéz összefoglalás)

Az interaktív táblán a meghatározás mellett a költői eszköz el van takarva. Aki helyesen megnevezi, kitarthatja. (Szókérték összepárosításával is lehet játszani)

Hasonlat: két dolog összehasonlítása közös jellemzők alapján (kötőszavai: mint, akár)
Pl. „Elváltak egymástól, mint ágtól a levél”

Metafora: Két dolog azonosítása közös jellemzők alapján (kimarad a mint szócska)
Pl. „Szívemnek gyöngyháza” „Gyere ki, galambom! Gyere ki, gerlicém!”

Megszemélyesítés: Élettelen dolgok felruházása élők tulajdonságaival
Pl. „Mikor a nap fölkel és a holdat elküldte”

Alliteráció: egymás utáni szavak azonos kezdőbetűje
Pl. „mert másképp” „minden mulatságom”

Ismétlés
Pl. „Utószor látlak én, szívem szép tavasza!
Utószor szólt itten furulyám panasza”

Túlzás
Pl. „csillagokat rúgott szilaj paripája”

Költői jelző
Pl. „Katonák jövének, gyönyörű huszárok”

Természeti kép jelzi az idő múlását
Pl. „Mikorra a patak vize tükörré lett, Melybe ezer csillag ragyogása nézett”

9. Internetes kutatómunka

(Irodalomtanítás pl. Az alföld c. versben szereplő növények, állatok megkeresése a neten)

10. Reciprok tanítás mozaik technikával

A csoportok páronként szövegrészleteket kapnak. **Mozaik technika** segítségével a csoporton belüli párok más - más szövegrészletet dolgoznak fel egy műből. A szövegek feldolgozása után a párok egymást tanítják a csoporton belül. A saját maguk által feldolgozott szövegrészlet által közvetített információkat tanítják meg a másik párnak, majd fordítva

11. Szóháló technika

A csoportok egy nagy csomagolópapírra szóhálót készítenek. A csoport minden tagja különböző színű tollat kap. A csomagolópapír közepére kerül a fogalom, melyet szeretnének körbejárni (Pl. *szülőföld, hazaszeretet*). Kerekasztal technika segítségével a csoporttagok a témához kapcsolódó kulcsszavakat írnak. Az elkészült lapokat a falra rögzítik és a csoportok bemutatják a kulcsszavak rendszerét. A különböző színek használata motivál minden csoporttagot a feladatban való aktív részvételre.

12. Idézet értelmezése szóforgóval

(Nyolcadikos nyelvtan - kommunikáció témakör)

A tanulók a következő idézetet láthatják. A csoportok feladata, hogy **szóforgóval** beszéljék meg az idézet jelentését. A megbeszélést követően a csoportok egymással is megosztják a gondolataikat.

"A hír szent, a vélemény szabad."

13. Ki vagyok?

Cédulákra felírjuk a tanult irodalmi mű szereplőit, és ezeket a gyerekek homlokára ragasztjuk.

Barkóba kérdésekkel kiderítjük ki kicsoda? (mindenki egy kérdést tehet fel sorban saját „személyére” vonatkozóan) (Pl. *A Pál utcai fiúk, Egri csillagok, A kőszívű ember fiai, Légy jó mindhalálig szereplői*)

Ezzel a technikával bármilyen tananyaghoz készíthetünk szókérdőket (pl. *szókérdők*)

14. Kötelező olvasmány – „filmajánló” (PowerPoint, vagy olvasónapló)

(Bármelyik évfolyamon irodalomból)

A gyerekek egymásnak ajánlhatják az általuk elolvasott kötelező, ajánlott, vagy szabadon választott könyveiket. Ha jutalmazással párosul (pl. ötöst kaphatnak érte) – biztos a siker.

15. Napilap tervezése (címlap megszerkesztése Word, Publisher)

Pl. 1848. márc. 16-i újság címlapja (irodalom, történelem, informatika- lehet projektben)

16. Menjünk moziba! (informatika)

Az Interneten keresd meg és gyűjtsd össze a következő információkat: Mit adnak a közeli moziban ma? Tölts le képet és kritikát róla, foglald le a jegyet, nézd meg a közlekedést és az időjárást, készíts összefoglalót a költségekről, az indulási és érkezési időpontokról!

17. Szerkesszük meg a 12 pontot! (Informatika, irodalom, történelem)

Letöltjük az internetről a 12 pontot, majd szövegszerkesztővel megpróbáljuk a lehető legpontosabban lemásolni.

18. Hol voltál nyaralni? (prezentáció)

A tanulók fényképeik segítségével bemutatják a nyaralásuk helyszínét, mesélnek a sokszor egzotikus tájakról (érdekesebb, mint a Földrajzkönyv x. oldalán megismerni pl. Tunéziát)

19. Házi dolgozat, önéletrajz készítése (Word)

20. Irodalmi utazás (Pl. Petőfi életút térképen -Internet)

21. Választott költő, vagy magyar tudós élete (pl. József Attila– prezentáció- PowerPoint)

22. Motívum-kutatás (pl. hajó és kert motívumok az irodalomban és a képzőművészetben)

23. Sajtóműfajok keresése a neten (hír, tudósítás, interjú és kritika) és készítése csoportmunkában

24. Maradj talpon! (aki rossz választ mond, leül)

Felhasznált irodalom:

Kövecsesné dr. Gósi Viktória: Együttműködésre épülő oktatási módszerek jelentősége a tanítási –tanulási folyamatban

Merényi Ádám, Szabó Vince, Takács Attila 101 ötlet innovatív tanároknak (Microsoft megbízásából Jedlik Oktatási Stúdió, 2006)